

81. ▶ VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Strand, 1930 körül

Olaj, papírlemez, 34,5x49,5 cm
Jelzés nélkül

Hátoldalon: "Férjem műve özv. Vaszary Jánosné"

Kezdő ár: 7 000 000 Ft / 22 951 EUR
Becsérték: 13 000 000 – 17 000 000 Ft
Estimated value: 42 623 – 55 738 EUR

PROVENIENCIA:

▶ Révész István gyűjteményéből

1. Raoul Dufy:
Tengertpart Sainte-Adresse mellett, 1902
Musée des Beaux Arts, Reims
2. Albert Marquet: Homokos tengerpart
Les Sables d'Olonne mellett, 1938
magántulajdon

„Színház az egész világ. És színész benne minden férfi és nő...” (William Shakespeare: Ahogy tetszik, II. felvonás, 7. szín, fordította Szabó Lőrinc). A híres angol drámaíró sokat idézett sora, azért kíváncsított a most aukcióra kerülő strandjelenet jelmondatául, mert a képsíkot két oldalról keretező függőszzerű motívum, látványos színpadszerűségével hívja fel magára a figyelmet. Vaszary viszonylag gyakran élt ezzel a klasszikus megoldással, itt éppen színpompás fürdőstrátra foglalják keretbe a közöttük feltáruló látványt, a verőfényben fürdő tengerparton labdázó alakokat. Hasonló kompozíció volt a művész halálakor a festőállványon maradt, „A művész utolsó festménye” címen reprodukált strandkép is, csak azon két fítosorrú stranddéma és egy evezőlapátot markoló matróz látható, két oldalról közrefogva a kép mozgalmassabb közep részét. Az ugyancsak a Révész-gyűjteményből a Magyar Nemzeti Galériába került, *Oszlopok a tengerparton* című olajképen pedig ókori romokra emlékeztető oszlopsorok vonulnak kétoldalt, egy apró emberi alak fölül magasodva.

Alassio, Rapallo, Rimini, Nervi, Viareggio – csak néhány helyiségnév az olasz tengerpartról, melyek a művész számára a színek és formák folyamatosan vibráló kavalkádját jelentették, olyan erőteljes látványélményt nyújtva, hogy az 1930-as években, amikor csak Vaszarynak lehetősége nyílt, a nyár nagyobb részét az itáliai Riviéra valamelyik gyöngyszemén töltötte. Mint a napszámossnak, úgy Vaszarynak is ezek a nyári hónapok jelentették a legintenzívebb munka időszakát, akkor készültek gyönyörű strandképeinek hihetetlen szín- és formagazdag sorozatai.

Rimini 1928: „...Lila, citromsárga, cinóber, terrakotta, sáfrányszínű pizsamák, – a hölgyek fején átkötött bíbor, sötétkék vagy narancsszínű szalagokkal; atléta férfiak bronz, kékeslila és fekete-barna lesüléssel ... És ez az örökké mozgó, lármás, önmagát élő és megsokszorozó tömeg színes kabinok és még színesebb ernyők és vitorlaszerűen kifeszített tendellák közt zajlik ... Talán valamikor napnyugtakor Alexandria fárosza körül, vagy egy nérói cirkusz tájékán lehetett ilyen mozgalmasság, színgazdag életet látni. Ez itt a festő bazárja, Mekkája és Szent Gangesze ...A nap lángol és a tenger ontja a hús szelet. Itt ülök és festek, – mögöttem és körülöttem az elmaradhatatlan érdeklődők, akik ha megszólalnak, mindig csak ezt hajtogatják: bell'colori. A nap fia, a szín szerelmesei.” – tolmácsolta még friss nyári élményeit Vaszary 1928 szeptemberében hazatérve, a Pesti Napló hasábjain. A felhőtlen öröm pillanatainak újraidézését szolgáló friss képeit, pedig megvásárolhatta a nosztalgiára vágyó úri közönség.

Rum Attila

